

Sygn. akt IV CSK 184/16

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku J. Ł. i M. Ł.

przy uczestnictwie Gminy Miasta G. i [x] Spółdzielni Mieszkaniowej K. z siedzibą w G.

o ustanowienie służebności drogi koniecznej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 27 października 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców

od postanowienia Sądu Okręgowego w G.

z dnia 28 października 2015 r., sygn. akt III Ca (...),

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. orzeka, że wnioskodawcy i uczestnicy ponoszą koszty związane ze swym udziałem w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 28 października 2015 r., opartej na podstawie naruszenia prawa materialnego - przepisów art. 145 § 1 i art. 5 k.c. oraz naruszenia przepisu postępowania - art. 328 § 2 k.p.c., wnioskodawcy J. Ł. i M. Ł. uzasadnili wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania potrzebą wykładni art. 145 § 1 k.c. „budzącego poważne wątpliwości, a do tego wywołującego rozbieżności w orzecnictwie sądów - w zakresie odmienności w wykładni przesłanki „odpowiedniego dostępu”, warunkujące skuteczność wniosku o ustanowienie służebności drogi koniecznej (art. 145 § 1 k.c.), które to rozbieżności prowadzą do całkowicie rozbieżnych judykatów (...)”, co oznacza potrzebę wyjaśnienia „czy istnieje możliwość ustanowienia drogi koniecznej, jeśli część nieruchomości, mającej już dostęp do drogi publicznej, nie może funkcjonować zgodnie z jej przeznaczeniem i właściwościami (a pośrednio w konsekwencji też cała nieruchomość jako jedna całość społeczno-gospodarcza nie może funkcjonować zgodnie z jej przeznaczeniem i właściwościami)”.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania albo skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wnioskodawcy powołali się na potrzebę wykładni art. 145 § 1 k.c., a zatem na przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Wykazanie, że w sprawie zachodzi taka potrzeba wymagało przedstawienia stosownej prawnej argumentacji przekonującej o tym, że wskazany przepis prawa materialnego budzi rzeczywiste

i poważne wątpliwości bądź powołania orzeczeń świadczących o tym, iż na jego tle w orzecznictwie sądów istotnie występują rozbieżności. Przez rozbieżności te należy rozumieć brak zgodności rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub bardzo podobnych stanach faktycznych, w których zastosowanie mają te same przepisy, wykładane w sposób prowadzący do odmiennych orzeczeń (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016, nr 2, poz. 29). Rozbieżności, stanowiące powołaną przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie zachodzą, gdy sądy dochodzą do odmiennych wniosków prawnych, a następnie wydają różne orzeczenia w sprawach o różnym podłożu faktycznym, przy braku tożsamyh lub bardzo zbliżonych ustaleń faktycznych bądź przy zasadniczo odmiennych żądaniach i zarzutach stron (uczestników); sięganie do orzeczeń wydawanych w różnym czasie, w rozmaitych sprawach, osadzonych w różnorodnych stanach faktycznych niejednokrotnie prowadzi do powoływania się w skardze na rozbieżności pozorne i w danym przypadku niemiarodajne. Dlatego nie jest wystarczające przytoczenie w uzasadnieniu wniosku danych orzeczeń, jeżeli nie towarzyszy temu wykazanie, że rozbieżność rzeczywiście występuje, jest istotna i wyraża się odmiennością rozstrzygnięć w takich samych lub bardzo podobnych okolicznościach faktycznych i prawnych. Różnorodność orzeczeń opartych na tej samej podstawie prawnej, będąca wynikiem różnorodności spraw, bogactwa występujących w nich stanów faktycznych i poczynionych ustaleń nie stanowi przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania.

Uzasadnienie wniosku skarżących, skonfrontowane z tymi założeniami, nie przekonuje o występowaniu w orzecznictwie rzeczywistych rozbieżności, wymagających zajęcia uogólnionego stanowiska przez Sąd Najwyższy.

Co więcej, postawione we wniosku pytanie opiera się na nieuprawnionym, bo sprzecznym z wiążącymi ustaleniami Sądu, założeniu, jakoby nieruchomości skarżących nie mogła jako całość funkcjonować zgodnie z jej przeznaczeniem. Podobnie, jak w innych sprawach tego rodzaju, decydujący wpływ na rozstrzygnięcie miały istotne okoliczności faktyczne, ustalone i uwzględnione przez Sąd. W istocie w sprawie nie chodzi o potrzebę wykładni art. 145 § 1 k.c., ale

o kontrolę prawidłowości jego zastosowania w danym stanie faktycznym, co nie stanowi przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto stosownie do art. 520 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.

aj